

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 60/16
Luxemburg, 9 juni 2016

Arrest in zaak C-470/14
Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA)
e.a./Administración del Estado e.a.

Het Spaanse stelsel waarbij de billijke compensatie voor auteurs van wie het werk wordt gekopieerd voor privégebruik uit de begroting wordt gefinancierd, is niet in overeenstemming met de auteursrechtlijn

In een dergelijk stelsel is immers niet gewaarborgd dat de kosten van die billijke compensatie uiteindelijk enkel worden gedragen door de gebruikers van kopieën voor privégebruik

Sinds 2001 bestaan er op grond van een Unierichtlijn¹ geharmoniseerde rechtsregels op het gebied van het auteursrecht en de naburige rechten, die van een hoog niveau van bescherming van de rechthebbenden uitgaan. Daartoe moeten de lidstaten er met name voor zorgen dat auteurs het exclusieve recht hebben om de reproductie van hun werken toe te staan of te verbieden. Zij kunnen dit exclusieve reproductierecht evenwel beperken, onder meer voor reproducties die natuurlijke personen voor privégebruik maken zonder commercieel oogmerk („uitzondering voor het kopiëren voor privégebruik”). In dat geval moeten de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen.

Sinds 2012 wordt de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik in Spanje gefinancierd uit de algemene staatsbegroting. In dat stelsel wordt het bedrag van die compensatie jaarlijks vastgesteld binnen de per begrotingsjaar bepaalde grenzen.

In februari 2013 hebben een aantal organisaties voor het collectieve beheer van auteursrechten die bevoegd zijn om die billijke compensatie te innen, de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje) verzocht om de betrokken Spaanse regeling nietig te verklaren.

In die context wenst de Tribunal Supremo van het Hof van Justitie te vernemen of de richtlijn zich verzet tegen een stelsel van billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik dat wordt gefinancierd uit de algemene staatsbegroting, wanneer, zoals in Spanje, niet kan worden gewaarborgd dat de kosten van de billijke compensatie uiteindelijk worden gedragen door de gebruikers van kopieën voor privégebruik.

In zijn arrest van vandaag **oordeelt het Hof dat de richtlijn zich verzet tegen een dergelijk stelsel, voor zover het niet waarborgt dat de kosten van die billijke compensatie uiteindelijk worden gedragen door de gebruikers van kopieën voor privégebruik.**

Heden ten dage wordt er meestal voor gekozen de billijke compensatie te financieren door middel van een heffing, maar het Hof benadrukt dat **de richtlijn zich er niet principieel tegen verzet dat de lidstaten die de uitzondering voor het kopiëren voor privégebruik hebben ingevoerd, kiezen voor een financiering uit hun begroting** (waarvoor ook Estland, Finland en Noorwegen hebben geopteerd). Een dergelijk alternatief stelsel is immers in beginsel verenigbaar met de doelstelling om een hoog niveau van bescherming van intellectuele eigendom te waarborgen, voor zover het verzekert dat de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen en de modaliteiten van het stelsel garanderen dat die compensatie daadwerkelijk wordt geïnd.

¹ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB L 167, blz. 10).

Het Hof merkt evenwel op dat de **uitzondering voor het kopiëren voor privégebruik enkel is bedoeld voor natuurlijke personen** die voor privégebruik en zonder commercieel oogmerk werken of beschermd materiaal reproduceren of kunnen reproduceren. Zij zijn de personen die de rechthebbenden nadeel berokkenen en in beginsel als vergoeding de aan die rechthebbenden verschuldigde billijke compensatie moeten bekostigen. **Rechtspersonen vallen niet onder deze uitzondering.**

In dit kader mogen de lidstaten weliswaar een stelsel invoeren op grond waarvan rechtspersonen onder bepaalde voorwaarden en om praktische redenen de billijke vergoeding moeten bekostigen, maar **deze rechtspersonen mogen niet de uiteindelijke schuldenaars van deze last blijven. Dit geldt in alle gevallen waarin een lidstaat de uitzondering voor het kopiëren voor privégebruik invoert**, ongeacht of het ingevoerde stelsel van billijke compensatie wordt gefinancierd door middel van een heffing of uit de begroting.

In deze zaak vermeldt de Tribunal Supremo in zijn verwijzingsbeslissing dat **de financiering van de billijke compensatie uit de Spaanse begroting niet waarborgt dat de kosten van die compensatie uiteindelijk enkel worden gedragen door de gebruikers van kopieën voor privégebruik. De begrotingspost voor de betaling van de billijke compensatie wordt** immers, gelet op de omstandigheid dat concrete inkomsten – zoals die uit een specifieke heffing – niet voor bepaalde uitgaven worden geormerkt, **gefinancierd uit alle in de staatsbegroting opgenomen inkomsten, en dus ook door alle belastingplichtigen, met inbegrip van rechtspersonen.** Daarnaast is niet aangetoond dat rechtspersonen in Spanje de mogelijkheid hebben te verzoeken om vrijstelling van de verplichting bij te dragen aan de financiering van de compensatie of minstens om terugbetaling ervan.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170